

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Duhovnik pred sodiščem.

Nst. 103/5

I.

Slavnemu uredništvu političnega dnevnika „Slovenski Narod“ v Ljubljani.

Glede vsebine uvodnega članka enjenega lista z dne 22. marca 1905 št. 67 dajem si čast, sklicevaje se na § 19. tiskovnega zakona, zahtevati, da sprejmete na za uvodne članke odmerjenem mestu sledeči uradni popravek:

1.) Ni res, da se duhovnikom ne meri z istim merilom kakor drugim ljudem.

2.) Ni res, da je v zadevni razpravi funkcionar državnega pravdnštva zahteval zaslišanje prič, da pa njegovi zahtevi sodnik ni ugodil.

3.) Ni res, da državni pravdnik v celi zadevi uradno sploh ni bil nič informiran, ko je ukazal funkcionarju, da naj vsklic zoper zadevno razsodbo umakne nego je o njej vedel samo to kar mu je prošel dr. Elbert povedal.

4.) Ni res, da se prezira načelna enakost vseh stanov.

5.) Ni res, da sem jaz komurkoli rekel: Es ist nicht im Interesse des Staates wenn man die Geistlichen verfolgt. Nasprotno pa vsebina kazensko-pravdnega spisa v zadevni kazensko-pravdni stvari c. kr. okrajnega sodišča v Rudolfovem U. 101/5 zoper gospoda Jakoba Kleindienst radi prestopka § 411 k. z. dotrjuje, da je ovaditelj gospod Jožef Kotnik sam kot zaslišana priča o bistvu dotrjeval, da mu telesna — nezadna — poškodba ni bila nalašč prizadeta, ter da je edino le nesrečno naključje to povzročilo, vsled česar se sporazumno z javnim tožnikom nadaljnjih prič ni zaslišavalo ter se je proglasila oprostilna razsodba.

Podpisani državni pravdnik iz službenega stališča v nadzorstvo poklican, zahteval sem od podrejenega mi gospoda državno-pravdnega opravitelja ta kazenski spis v pogled, in šele potem sem ustmeno — uradno vkrenil

umaknitev razmenjenega vsklica proti ti razsodbi.

C. kr. državno pravdnštvo v Rudolfovem, dne 23. marca 1905.

C. kr. nad sodni svetnik:
Schwinger s. r.

Wittek in Wurmb.

Železniški pododsek je po dolgem posvetovanju izrekel železniškemu ministru Wittku nezaupnico, in sicer zaradi prekoračenja kreditov, dovoljenih za stavbo nove železnice v Trst.

Kampanja proti ministru Wittku se je začela že pri prvem branju državnega proračuna. Član takojimnovane moravske srednje stranke, posl. Skene, je ministra Wittka izredno ostro napadel in železniški pododsek je boj neusmiljeno nadaljeval.

Minister Witte je pri parlamentarnih strankah jako nepriljubljen. Po svojem političnem mišljenju je pravzaprav pristaš Luegerjeve stranke, a da bi druge nemške stranke ne bile z njim nezadovoljne, dela nemškemu nacionalizmu pri vsaki priliki najizdatnejše koncesije. V tem oziru je šel celo tako daleč, da je v uradnem listu železniškega ministrstva iskal nemških uradnikov za Češko, vsled česar so Čehi danes njegovi posebni neprijatelji.

Pri stavbi nove železnice v Trst so se zgodile res velike nekretnosti. Vlada je pri stavbi naletela na težkoče, s katerimi prej ni računala, ali pojasnil o teh težkočah, ki so povzročile znatne nove stroške, ni podala zbornici, da si je bila to obljubila. Tudi je deloma premenila načrt proge nove železnice, kar je bil vzrok novih prekoračenj dovoljenih kreditov, a tudi o tem ni obvestila parlamenta.

V železniškem pododseku so poslanci Kaftan, dr. Kolischer, dr. Tavčar, Stwiertnia in dr. Steinwen-

der ministra ostro podajali. Minister in njegova desna roka sekijski šef Wurmb sta se pač opravičevala, ali opravičiti se nista mogla popolnoma.

Konec dolge razprave, ki je trajala v pododseku več tednov, je bil ta, da je dr. Sylvester predlagal, naj se izreče obžalovanje, da se prememba stavbnega programa ni pravčasno predložila zbornici. Dalje je segel dr. Ellenbogen. Njegova resolucija pravi, da predlaga odsek odobravanje zakona zastran te stavbe le vsled tega, ker bi bili pretežki nasledki, če bi se stavba nove železnice ustavila. Izreka pa resolucija, da je izključeno, da bi zbornica imela še kako zaupanje do sedanjega železniškega ministra, čigar svojevoljno postopanje je povzročilo veliko nevarnost za državne finance in nasprotuje temeljnemu zakonu ustavnosti.

Znana stvar je, da je z ministrom Wittkom težko izhajati. Ko je bil Witte še sekijski šef, je tedanji minister Wurmb tožil, da »pod Wittekom je težko služiti«. Minister je gotovo tudi v veliki meri kriv vsega tega, kar se mu očita, v še večji meri pa je tega kriv sekijski šef Wurmb. Ta se tega tudi zaveda in je vsled tega podal svojo demisijo. Krivi so pa tudi še drugi faktorji: vojaška uprava, ki ima pri železniških stavbah vedno zadnjo odločilno besedo in kriv je tudi parlament. Zastopniki interesiranih dežel, med katerimi sta tudi Kranjska in Primorska, so vedno pritiskali na vlado, naj začne s stavbo. Dosegli so to, ker jih je Körber hotel pridobiti na svojo stran. To so okolnosti, ki se morajo tudi uvaževati. Ko bi se ne bila stavba že pred leti začela, bi lahko glavo stavili, da bi še deset let lahko čakali na to železnico in še bi je ne imeli.

Te okolnosti je uvaževal dr. Tavčar in vsled tega je pri glasovanju o Ellenbognovem predlogu oddal

prazen listek. Za ministra ni hotel glasovati, direktne nezaupnice pa mu tudi ni hotel izreči, že ker je Kranjska vedno silila, naj se s stavbo začne.

Ellenbognova nezaupnica je bila sprejeta s 4 proti 3 glasom.

S tem je zadeva stopila v drug stadij. Dočim je Wurmb že demisijoniral, hoče minister Witte počakati, da izpregovori glavni odsek sam. Tam se bo bila druga bitka.

Vojna na Daljnem Vzhodu. Pomorska bitka v Indijskem morju?

Iz Londona se poroča: Vest, da je v noči 17. t. m. neki parnik iz Kolomba srečal eno rusko torpedovko, za katero je plulo veliko brodovje, čigar sestav in narodnost pa se ni mogla dognati, je tukajšnje kroge silno presenetila. Sodi se, da je bilo to brodovje rusko.

Sicer se je poročalo, da je admiral Roždestvenski šele 16. t. m. odplul iz Nosiheja, iz česar bi se dalo sklepati, da ladjevje, ki se je pojavilo 17. t. m. ob otoku Cejlona ni bilo rusko, ker je izključeno, da bi moglo v enem dnevu prepluti ves Indijski ocean.

Nasproti temu pa zatrjuje »Daily Telegraph«, da poročilo, kakor da bi rusko brodovje šele 16. t. m. zapustilo Nosihej, ni resnično, res pa je, da je admiral Roždestvenski že 8. t. m. odplul izpred Madagaskarja in sicer pod pretezo, da se odpravi v Džibuti, da tamkaj pričaka tretjo tihomorsko eskadro.

To pa je bil samo manever, s katerim so Rusi zastrli svoj pravi cilj. Roždestvenski je namreč odplul proti Daljnemu Vzhodu, ne pa v Džibuti, kakor se je poročalo.

»Daily Mail« pa priobčuje popolnoma decidirano vest, da je parnik »Warora« srečal prvo in drugo balistično brodovje kakih 800 do 900

milj jugozapadno od otoka Cejlona; ladjevje je plulo, kolikor se je moglo dognati, v smeri proti morskemu prelivu Sunda.

»Rus« pa pričbuje vest, da je 24. t. m. dobilo angleško ministrstvo vojne mornarice z otoka Mauricija brzojavko, da se je brodovje admiral Roždestvenskega spopadlo z japonskim brodovjem.

Rusi so pričeli boj, ki še vedno traja. Izid boja ni znan.

Tudi iz Londona se javlja, da se tamkaj širi govorica, da je japonsko brodovje potopilo več ruskih vojnih ladij.

Laffan biro pa ve celo povedati, da so japonske torpedovke potopile ruski križarki »Navarin« in »Sisoj Veliki«.

Vse te vesti pa niso potrjene in se jim tudi nikjer ne verjame.

Poročilo generala Lineviča.

General Linevič je poslal 24. t. m. tole poročilo: Japonska konjenica in pehota, ki je zasedla vsa Knjišju, je obstreljevala naše predstraže. Tokom tega dne se niso pri armadi izvršile nobene spremembe.

Dne 23. t. m. so oddelki naših kozakov odbili napad japonske konjenice na postajo Šuanjanza.

22. t. m. je na našem skrajnem levem krilu, šest vrst od postaje Naučenci, več japonskih eskadronov napadlo manjši voj naše konjenice. Ker smo mi našemu voju poslali več kosaških praporov na pomoč, so bili Japonci prisiljeni se umakniti v Nančenci pod zaščito svoje pehote.

Obrambne pozicije ob reki Sungari.

»Echo de Paris« poroča iz Petrograda: Obrambne pozicije ob reki Sungari so po zadržilu vojaških krogov najmočnejše, kar so jih imeli Rusi v tej vojni. Razprostrajo se preko 130 vrst. Vrhovno armadno

LISTEK.

Dunajska secesija.

Dunaj, dne 26. marca 1905.

I.

Včeraj je otvorila »Secesija« svojo letošnjo pomladansko razstavo, posvečeno avstrijski umetnosti; ne vsej, ampak izbrani, mladi, iščedi in poučarjajoči moderno in svetovne svoje stališče v bramu obetovne umetnosti. »Raznoterost v harmoniji« je splošni vtisk razstave in najbrž tudi načelo, ki si ga je izbrala »Secesija«, sluteč pod tem znamenjem bodočo marko avstrijske umetnosti.

Glavni razstavljalci so umetniki, ki so zrastle z dunajsko secesijo in so takorekoč istovetni z njo: Hohenberger, Kurzweil, Engelhardt, Moll, Nowak, List, Jettmar, Putz, Myrbach, Stöhr, Schimkowitz etc. Mednje so uvrščeni Poljaki: Mehoffer, Axentowicz, Wyczolkowski, Wyspiański etc., da drže priznani, izraženi in izrazni glas poljske umetnosti. In kot tretji nastopajo prvič v tem elitnem koncertu — Slovenci s tremi svojimi najboljšimi močmi: Jakopičem, Groharjem in Jamo.

Akord ni pedantično popolen, a je zato lep in lehak. In ločiti eno skupino od druge se odtuje ne bo smelo več, ker je sedanja razstava odkrila harmonično zvezo kulture narodov, ki se grupirajo ob srednji Donavi v državni celoti, imenovani Avstrija. Ena skupina se dostojno uvršča k drugi in zato ena karakterizira drugo. Treba nam je torej odločiti celoto, da najdemo posamezni mesto, ki ji gre.

Skupina dunajskih secesionistov bo že kmalu praznovala desetletnico svojega združenja. Kdor jo je opazoval na njenih vsakoletnih razstavah, ve, kako se je razvijala, učila pri velikih tujcih, obvladovala prva leta presilne zunanje vplive in se izkušala uveljaviti in izraziti ter najti svoje lastno bistvo. Da bi ne izgubila kontakta s svojimi najboljšimi tradicijami, si je izvolila za svojega častnega predsednika starca Alta, ki ji ga je oni teden (12. marca) ugrabila smrt. Njegove poslednje tri slike so videti na sedanji razstavi. Umetnikova »delavnica« in partije iz »Gaiserna« nam kličejo poslednjič v spomin tega pristnega zastopnika avstrijskobašarskega plemena, umetnika drobnega, presrčnega pogleda,

z dobrodušno noto milega meščančka.

Sedanja dunajska umetnost je seveda drugačna, a zvezo ima s prejšnjo. To se vidi na Hohenbergerju, ki tudi ljubi partije vrstitev v svojem Kagraru, sočne bukete, kakor sta jih ljubila Alt in Makart, a ljubi s sodobno dušo, ki je dosegla pod vplivom japonskega slikarstva moderno odliščenost in stil. Kurzweil ima poleg intimnega okna še širokorazgrnjeno »La riviére de St. Jean« z lepo uglasenim bregom. Moll je popustil svoje nekoliko lesene interieurje in razširil svoje obzorje, dobil moderni polet. Preselil se je na »Hohe Warte«, odkoder slika zgradbe človeških rok samo še v podnožju, glavna stvar pa mu je zrak, atmosfera in daljine nebo nad prirodo in človeškim mravljiščem (Heiligenstadt, Kahlenberg), tako da se včasih spomni na Angleža Turnerja. Engelhardt v svojih »Bänkelsängerin« sicer še ni vrgel raz sebe dunajskega filistra in esladnega zaljubljenca v neslani, robati »genre« »volksrangernde« poezije, a zato ima že mogočen in svoboden pogled »Von der Rax«, poln razmaha in perspektiv. Nowak pa vedno mo-

gočnejše razvija značaj delavca. To je zanimiv sin češkonemške rase, živahen zidar, stavbenik in tehnik. V mesta je zaljubljen z njih zidovjem in stavbami. Ročan je in hiter. Veselo in vedro slika, preračunajoč vse na daleč, za potem, ko se odri od vzemo od sten. Manufakturna in arhitekturna duša moderne tehnične kulture.

List je po danško moderen: hladen in jasen ko severno solnce. V njem je dosegel stil dunajske mlade umetnosti svoj vrhunec. Njemu ni za to, kar slika (dasiravno je dama, ki jo je dvakrat portretiral, jako lepa), on stremi samo za takozvanimi »harmonijami«. Iz prejšnjih let so znane njegove distingirane »Harmonien in Weiss«, sedaj slika »harmonije v beločrni«, v linijah gosposke in dostojanstveno vzvišene. Portreti to seveda niso — in nebejo biti — kakor niso — dasiravno bi rade bile — slike gospe Luksch-Makowake, dame z živim temperamentom in zmiselom za široko ploskev. Toda samo v draperiji. V inkarnatu je naravnost boječa in žensko minuciozna, radi česar se bolj izdaja nprav pretiravajoče, po efektu in kontrastih hlatajoče »Rusije za

mejo«. Moderen portret pa ima v Monakovem živeči Leo Putz, devojko, stoječo na vrtu pred vilo, naslikano smelo in sugestivno. Roke ji je morebiti zarisal, a zato je dodal nenavadno sveže in pozorno ozadje. Jutranji zrak naravnost diha s slike. Tako se je tudi v svoji veliki sliki »Sommers Lust und Freude« pokazal spretnega atmosferista in impresionista z velikim smislom za uglasenost barv. Viedermeyerski park z vodometi, alejami, bosketi in pisano družbo: Damami v krinolinah in raznobirno vfrakanimi gospodi ter solnčnimi lisami na namiznih prtih in oblekah podaja v svoji celoti čudovito sočen in bujen barvni akord. A predmet ni snov za našega umetnika, ker v svoji listoročni istinitosti ni niti tako zdrav, niti tako robusten, kakor ga je pokazal mladi Nemeš Putz, ki bi pač bolje naslikal — kakor njegov monavski kolega Nissl — »Biergarten bei Sonne«, kjer je takojimnova »Bierstimung« na mestu. A za francosko, ali po francosko kulturo prve imperije, Ludovikovih parkov in vodometov, bledih salonskih barv in oblek, za vse to na zunanjsko neskončno fino in sijajno, na znotraj puhlo in gnilo družbo pa je premalo

poveljstvo naglašja, da je za obrambo teh pozicij potrebna armada 250.000 mož in da bo mogoče šele za reke Sungari uspešno ustaviti japonsko ofenzivo. Ta armada je že skoro vsa zbrana na mestu. Tu so že tudi zbrani vsi v Harbinu preje koncentrirani voji in semkaj se pošiljajo tudi vsa ojačenja iz Rusije. Pozicije so bile že preje armirane s težkimi topovi.

General Linevič, ki se sedaj nahaja s svojim štabom kakih 160 milj južno od reke Sungari, vodi z veliko spretnostjo in previdnostjo umikanje ruske armade. Japonci so prenehali z zasledovanjem. Reorganizacija armade je izvršena.

Japonci zopet poskušajo obiti rusko armado.

»Kölnische Zeitung« javlja iz Hundulina: Iz sedanjih japonskih operacij se da sklepati, da bo japonska armada v kratkem znova prišla z ofenzivo. Japonci skušajo na vzhodu obiti rusko levo krilo in se na ta način polastiti Kirina. Govori se, da operirajo tudi proti Vladivostoku, kar pa je najbrže samo demonstracija.

Odločilni operacijski cilj maršala Ojame je slej kot prej ruska armada v Mandžuriji. General Linevič je ogledal pri Hundulinu 23 bolnic in razdeljeval med ranjence zaslužne križce.

Eskadra admirala Nebogatova je 25. t. m. priplula v Suez in se usidrala v zunanjem pristanišču. Brodovje ostane le kratko časa v Suezu in se nato odpravi naravnost v Džibuti, kamor dospe prve dni meseca aprila. Po kratkem odpočitku v Džibuti pluje admiral Nebogatov naravnost na Daljni Vzhod, ne da bi se ustavil na Madagaskarju.

Državni zbor.

Dunaj, 25. marca. V včerajšnji seji se je razvila pravcata debata med klerikalci in Vsenemci ter socialnimi demokrati zaradi izročitve poslanca Haučka. Posl. Rieger (socialni demokrat) je izjavil, da je dobro premišljen nasprotnik katolicizma, vendar niti za trenotek, ne dvomi, da je dolžan, spoštovati verska čuvstva drugih ljudi. Sicer pa klerikalno časopisje ne dela drugače napram svobodnomiselnim, kakor Hauček v svojem listu zoper verske običaje. »Ali se v klerikalnih časopisih ne vlačijo v blato vse, kar se noče podvreči Rimu? Klerikalci ometujejo z blatom vse, kar ne misli tako kakor oni. Kupidijo takorekoč gore laži na svoje nasprotnike ter se ne sramujejo ščuvati starše proti otrokom in otroke proti staršem, ako je potrebno v njihove (klerikalne) namene. Ako klerikalci v Avstriji govorijo o tem, da se pristajajo katoliške cerkve preganjajo, ne morejo take tožbe nikogar ganiti, zakaj preveč

nežer in rafiniran. To zna slikati ruska moderna, ona peterburška, ki se je učila zapadne umetnosti na slikah v Carskem, Pavlovsku, Peterhofu in ondodnih parkih in zgradbah z Benoisom, Bakstom in Somovim na čelu. — Sicer pa so v Monakovem živeli Dunajčani med nemškimi razstavljavci najboljši. Nissi spominja v svojih študijah solnčnih efektov včasih naravnost na Renoirja. Seveda s tem razločkom, da se pri Nemcu solnčni žarek ne smeje tako baržunasto in mehko. A zato je zrak tako čvrst in priroda tako sočna, da slike žive in dihaajo. V »Kleinstadtstrasse« je izborna intimna presrčnost in poezija pozabljenega skromnosti pokrajinskega mesteca. Hänisch in Hölzel sta pokrajinarja. Prvi se je umiril in je ublažil svojo iskrovo tehniko, kakor kaže njegova klasična »pokrajina«, čudovito enotna in doledna v tonu monotone enostavnosti. Hölzel je človek živahnije krvi in izredno izvežbanega očesa za slučajno prirodno simetrijo. Njegove slike so zanimive po svežosti temnih barv in globokem vpogledu v prirodu. Solnce nima, a zato ima impresije predmetov, zemlje in njenega nakita — gozda. »Waldesrand« je krasna kompozicija. (Dalje prih.)

laži, hinavščine in nesramnosti je v teh tožbah. — Posl. Schöpfer (klerikalci) je zagovarjal klerikalizem in ultramontanizem. Posl. Bareuther je izjavil: »Vsak dober človek ima kako vero. Vsaka vera je sama na sebi dobra in sposobna razvoja, toda vera postane slaba vsled slabega poželjenja po neomejeni oblasti, ki podjarmlja vsa čuvstva ter zatira vsako svobodno mišljenje.« Nadalje je opozarjal na klerikalno poseganje v kazensko pravo v prilog katoliški cerkvi, na zlorabo spovednice in prižnice za politično-agitatorske govore itd. — Govorilo je še več poslancev za in proti, nakar se je izročitev Haučka sklenila z veliko večino. — Večja debata se je vnela nato zaradi izročitve grofa Sternberga, ki je napadel cesarskega svetnika Penižka. — Grof Sternberg se je branil sam v komično besnem govoru, v katerem je napadal vse časopise. Proti njemu sta govorila poslanca Klumpar in dr. Kramář, nakar je zbornica skoraj enoglasno sklenila, da se grof Sternberg izroči. — Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 3. popoldne.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 26. marca. Najbolj verjetna je kombinacija, da pride na krmilo prehodno ministrstvo, koga vodstvo bo popolnoma neodvisno od parlamentarnih strank.

Budimpešta, 26. marca. Včeraj je bil za grofom Tiszom v daljši avdijenci pri cesarju Koloman p. Széll. S tem so se razdrle vse kombinacije do zadnjih trenutkov; nihče namreč ne misli več na prehodno ali poslovno ministrstvo, temuč pojavlja se upanje, da se kriza še vendarle reši parlamentarno. Tako upanje je povedal v liberalnem klubu grof Tisza pred svojo včerajšnjo avdijenco. O uspehu svoje avdijence ni hotel pl. Széll nič izpovedati.

Budimpešta, 26. marca. Opozicija je vsa zbegana, ker je vodja katoliške ljudske stranke imel daljše posvetovanje z grofom Tiszom. Opozicija se namreč boji, da bo ljudska stranka priskočila liberalni stranki na pomoč.

Budimpešta, 26. marca. Jutri se zbere poslanska zbornica, da se na običajni način pokloni vladarju.

Zopet ministrska kriza v Italiji.

Rim, 25. marca. Ministrstvo Tittoni je komaj dobro prevzelo vladno, a je že tudi odstopilo. Demisija je povzročila debato v zbornici o vladni izjavi. Tittoniju se je med drugim tudi očitalo, da so ga volili klerikalci. Zbornica se je odgodila, dokler ne izide kraljev odlok, da sprejme demisijo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 26. marca. »Vjedomosti« so prinesle poziv nekega Aleksandra Sibina na rusko plemstvo. V pozivu je rečeno, da še najkrutejši vladarji niso mogli omajati vpliva plemstva. Potem pravi: »Odprijmo oarju oči! Imenujmo vse s pravim imenom! To ime je — ruska revolucija! Namreč prava politična revolucija. Vi, gubernatorji in plemski maršali, zberite se! Glejte nevarnosti v oči! Izdelajte program o državni reformi ter ne potujate posameznost, temuč skupno v Petrograd k carju! Odprite mu oči, opozorite ga na smrtno nevarnost, ki grozi njemu in domovini!«

Petrograd, 26. marca. Kmetje v kurski guberniji nočejo plačevati nikakih davkov več.

Preganjanje tujcev na Kitajskem.

London, 25. marca. V mestu Kiating (okraj Lečvan) je nastala splošna zarota zoper inozemce. Vlada je poslala močan oddelek vojaštva, da uper zatre, toda uporniki so poglali vojake v beg. Bati se je krvavih izgredov.

„Glasbena Matica“ v Trstu.

Kako tržaški Slovenci cenijo našo »Glasbena Matico« in sploh Ljubljance, pokazalo se je zopet včeraj

in predvčerajšnjim, ko so povabili »Glasbena Matico«, da bi jih v novosezidanem »Narodnem domu« naslajala s svojim umetniškim petjem. »Glasbena Matica« je priredila poseben vlak, ki je v soboto s jutraj ob 6. uri odšel na 572 ljubljanskih gostov v Trst. Že v St. Petru so nas pozdravljali navdušeni »živio«-klici ki so se ponavljali do Trsta, akoravno se vlak ni nikjer ustavil. Čim bližje smo bili Trstu, tem več občinstva je bilo ob progi in slovenske trobojnice so vihrale v zraku, ljudstvo pa nas je pozdravljalo z »živio«-klici in mahanjem klobukov in robcev. In ko smo dospeli na peron tržaške postaje, zaorili so po prostranem prostoru gromoviti živio-klici. Prišlece je pozdravil predsednik društva »Narodni dom« g. dr. Gregorin v iskrenih besedah in poudarjal, da se je danes izpolnila vroča želja tržaških Slovanov, da pozdravijo ljubljansko »Glasbena Matico« v svoji sredi v novosezidanem »Narodnem domu«. Vesele se triumfov, katere bo slavila slovenska umetnost v Trstu današnji in jutrišnji dan. Ravno tako pa so srčno vzradoščeni nad prihodom drugih milih gostov iz Ljubljane, ki so se pridružili »Glasbeni Matici« in s tem podali dokaz bratskih simpatij za boj omike ob Adriji. »Sijajno in šumeče vas ne bomo sprejeli,« je nadaljeval govornik, »ker tega ne prepuščajo naše razmere, a kar moremo, to vam damo, svoje srce. Naše srce bodi Vaše in navdušenje, s katerim Vas sprejme naše občinstvo, Vam bodi dokaz naše bratske ljubezni do Vase. Ko je govornik končal, pozdravilo je občinstvo z burnimi »živio«-klici goste. Za presrčen sprejem na kolodvoru se je zahvalil načelnik pevskega zbora »Glasbene Matice« g. prof. Štrifot v iskrenih besedah, poudarjaje, da se je »Glasbena Matica« radostno odzvala povabilu tržaških Slovencev. »Pevska armada smo — je rekel — naše orožje niso krvavi meči in bridke sulice, naše orožje so naša grla, je divna naša pesem. S tem orožjem skušamo širiti narodno prosveto, z njim uumati srca za blaženo umetnost, a tudi bodriti k samozvesti in pogumu pri narodnem delu. In do cela prešinjeni te vzvišene ideje stopamo danes pred vas.« Nadalje vaje je govornik izrazil trdno nadejo, da se v teh dveh dneh spoje plameteča čuvstva pevskega zbora s čuvstvi tržaških rodoljubov v mogočno skupno harmonijo.

Tudi po teh besedah so odmevali po peronu mogočni oduševljeni »živio«-klici, nakar smo odkorakali s perona. Pred postajo je bilo vse polno natlačeno Tržačanov, ki so nas istotako živahno pozdravljali. Odšli smo nato proti »Narodnemu domu«. Pevci in pevke »Glasbene Matice« so se nastanili v »Narodnem domu« in bližnjih hotelih, drugi gostje pa v oddaljenějšíh hotelih.

Popoldne so nam razkazovali tržaški Slovenci mesto. Od 3. do 6. ure smo se vozili po morju v posebnem parniku in se divili panorami mesta in ozadju planin (Triglav, Nanos, Mangart i. dr.) (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. marca.

— **Osebna vest.** Naš rojak dvorni tajnik pri najvišjem računskem dvoru na Dunaju, gosp. Anton Costa, je imenovan računskim ravnateljem pri namestništvu v Zadru.

— **Odlikovanje.** »Hrvatski pedagoški književni zbor« v Zagrebu je imenoval gg. ravnatelja Henrika Schreinerja, prof. dr. Frana Ilošiča, nadučitelja Jakoba Dimnika, učitelja in predsednika »Zaveze« Luka Jelencina in realnega učitelja in urednika Engelberta Gangla za zasluge na šolskem polju za svoje častne, oziroma prave člane.

— **V § 22. tiskovnega zakona** je rečeno: Periodične tiskovine, katere so dolžne sprejeti kak uradni popravek ali kak v § 20. omenjenih spisov, ne smejo v tistem listu ali zvezku, v katerem se ta popravek ponatisne, sprejeti ne dostavkov, ne opazk o vsebini te objave.

— **Izdajstvo na Jesenicah.** Znano je, da je vlada razveljavila prvi sklep jeseniškega občinskega odbora glede izvolitve častnih občanov in da se je potem ta sklep v zadnji občinski seji ponovil. Kot vzrok razveljavljenju se je navedlo, da občinska seja ni bila — pravilno sklicana. V sobotnem »Slovenec« je župnik Zabukovec priznal, da je delal za razveljavljenje

prve izvolitve častnih občanov in naznanja, da bo tudi sedaj delal na to. To se popolnoma ujema z njegovim načelom, da je vseeno, če so Jesenice nemške ali slovenske, da so le katoliške.

— **Volitve v ptujski okr. zastop. pred upravnim sodiščem.** Kakor znano so pri zadnjih volitvah v ptujski okrajni zastop. drli Nemci, oziroma nemškutarji. Kako krivična je bila ta zmaga, je izreklo pretečeni petek celo upravno sodišče. Ptujsko okrajno glavarstvo namreč ni hotelo več slovenskih veleposestnikov vpisati v imenik veleposestnikov. Namestništvo je priziv Slovencev seveda zavrnilo. Dr. Jurtela in tovariši so se proti nezakonitostim pritožili na upravno sodišče, ki je razsodilo, da odredbe namestništva proti Slovincem v 12 slučajih niso bile zakonite, v nadaljnjih štiri slučajih pa je postopanje namestništva bilo tako pomanjkljivo, da se mora tudi razveljaviti. To je sicer pošten nos za ptujsko okrajno glavarstvo in za njegove kolajne drugo stran, t. j. graško namestništvo, toda za Slovence bi bilo popolno zadoščenje le, ako se nepostavne volitve razveljavijo.

— **„Slovenec“** — tako se nam piše iz Poljanske doline — jemlje v zaščito tudi tatove, samo da so klerikalnega »prepričanja«. Da pa je tat na deželi vsikdar tudi veren »katoličan«, o tem nas poučuje vsakdanja skušnja. Posebno če se da liberalcu kaj ukrasti, potem so katoliški tatovi takoj vsi na nogah! O tem bi vedel liberalen mož, ki je ribištvo v Poljanski dolini od loške graščine kupil in s svojim denarjem drugo plačal, marsikaj zanimivega povedati. Kradlo se je na vseh straneh in koncih. Največjo korist so imeli od tega gospodje v farovžih na Trati, v Oslici, v Lučinih in v Leskovcu, kjer pri razviti katoliški tatvini nikdar rib primanjkovalo ni. Dasi bi bil lastnik ribištva dotične gospode lahko pred sodišče tiral, se je vendar vdal svojem dobremu srcu ter jih je pismeno opozoril, da naj ne jedo več ukradenih rib, ker bi jim to škodovali utegnili. Vzlic temu pa tatvina ni ponehala. Ko so se zaprle farovške kuhinje, so pričeli ribe v Idrijo nositi. Ta kupdija se je včasih prav dobro obnesla, Lansko leto se je pa ujel glavni tat, ki je že več let z ribami v Idrijo kupčeval. Dobil je izvanredno rahlo kazen, in obsojil se je v malenkostno odškodnino. Pri tem se mu torej nič hudega zgodilo ni, a mesto da bi bil odškodnino plačal, se je katoliški tat prav pošteno norčeval z lastnikom ribištva. Da je bil potem eksekviran, je več kot naravno! Kdor krađe, pričakovati mu je zaslužene kazni! V tem slučaju pa je bila kazen tem pravičnejša, ker se ni šlo za kako lovsko tatvino, temveč za večletno navadno tatvino. Riba v vodi nikomur ne škoduje, in če kdo ribištvo v last kupi, bi moral vsaj katoliškim popom ta last sveta biti. Glasilo našega škofa pa jemlje v zaščito navadne tatove, pri tem ima olajšavo na svoji strani in sicer v tem, da krajevo ti verni tatovi navadno za farške trebuhe! V Poljanski dolini pa se bodo ribiški tatovi tudi v bodoče prav strogo preganjali in naj jih »Slovenec« še tako brani!

— **Italijansko časopisje v Trstu v službi italijanske vlade.** Že davno se je domnevalo, da dobivajo nekateri italijanski listi v Trstu podpore od italijanske vlade, kajti nekateri teh listov, n. pr. »Independente« imajo tako malo naročnikov in odjemalcev, da bi niti mesec dni ne mogli živeti brez izrednih podpor. Zdaj je italijanski socialno demokratični list »L' Italia del popolo« pojasnil, kaka korupcija vlada pri časopisju v Italiji in med drugim tudi povedal, da subvencionira italijanska vlada oba tržaška iredentovska lista, »Piccolo« in »Independente« in da je samo ministrski predsednik Zanardelli dal iz italijanskih vladnih fondov tržškemu »Independentu« 60.000 lir.

— **Senzacionalno aretovanje v Pulju.** Pred nekoliko dnevi se je neka italijanska torpedovka ponoči vhitapila v zaliv pri Pulju in se približala utrdbi Barbarigo. Eden oficirjev je drzno stopil na kopno, ali zapazila ga je straža in ga aretovala. Pri njem so našli raznih načrtov, topografskih kart, posnetkov obrežij in narisov o trdnjavi puljski. Ta vohun je kapitan italijanske vojne mornarice. Odvedli so ga z močno eskorto v zapor.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v torek, dne 28. marca, ima prvi tenorist slovenske opere g. Stanislav Orželski svoj častni večer. Ob tej priliki predstavlja se prvič v tej sezoni povsem na novo nastudirana in vpriporjena najprijetnejša Smetanova opera: »Prodana nevesta«. G. Orželski nastopi v vlogi Janka, Marinko poje gospa Skalova, Kecala pa g. Peršl. Ostale manjše vloge imajo gđ. Stolzova, Kočevarjeva in Vugrinčičeva ter gg. Ouřednik, Lebeda in Betetto. Predstava vrši se izven abonementa, za ložne posestnike na »nepar«. — V četrtek, dne 30. marca, je poslednja predstava v tej sezoni ter se ponavlja opera »Prodana nevesta«. Tudi ta predstava je izven abonementa za ložne posestnike pa na »par«. — Poleg teh dveh predstav je v nedeljo, dne 2. aprila še ena predstava izven sezone, in sicer poslednja dramska predstava na korist vsemu dramskemu osebju slovenskega gledališča.

— **Slovensko gledališče.** V petek je gostovala na našem odru gospa Polakova v znani veseloigri »Pri belem konjčku«. Gospa Polakova, kateri je bil izročen prekrasen šopek, je igrala glavno vlogo z nje lastno naravno ljubeznivostjo in s tistim živim temperamentom, s katerim si je pridobila in ohranila najsrčnejše simpatije. Pela je tudi več vloženih kupletov, seveda s največjim uspehom, kar se sicer samo po sebi razume. Res izvrstna in originalna sta bila gg. Danilo in Vero vsek, z naravno komiko je igral g. Boleska, toplo priznanje gre tudi gg. Nučiču in Dobrovolemu. Damske vloge — razen glavne — so v tej igri neznatnejšega pomena. Igrale so jih gosp. Spurna, gospa Danilova in gosp. Noskova vseskozi dobro in hvale vredno. Včeraj se je z velikim uspehom uprizorila nova izvrstna narodna igra s petjem »Testament«. Zaradi pomanjkanja prostora izpregovorimo o tej igri jutri kaj več.

— **Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev** v Ljubljani ima danes zvečer ob 8. uri v veliki restavracijski sobi »Narodnega doma« svoj občni zbor.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** je imelo dne 23. t. m. svoj redni letni občni zbor. Društveni predsednik, g. nadučitelj Fran Črnač, prisotne prijazno pozdravi ter poroča v daljšem govoru o društvenem delovanju v minulem društvenem letu. Glavna misel v vsem poročilu je merila na to, kako bi bilo mogoče izboljšati miserno gmočno stanje ljubljanskega učitelstva, katero neznosno ljubljanske draginje ne more nič več prenašati ter raje nehoté, če hoče živeti, bolj in bolj v dolgove. V slučaju, da bi deželni zbor zaradi nesrečne obstrukcije zopet ne zboroval, se je sklenilo onoglasno, oprijeti se zadnje rešilne bilke, in sicer: vložiti prošnjo na občinski svet za draginjsko doklado za toliko časa, da bo deželni zbor uredil in izboljšal učiteljske plače. Če upoštevamo neznosno draginjo živil in stanovanj ter žalostno, a istinito dejstvo, da mora ljubljansko učitelstvo že iz itak nizkih plač doplačati na stanarini 7800 K, reci: sedem tisoč osemsto kron, je ta sklep več kakor opravičen. Upamo, da ga ne bo naprednega občinskega svetovalec, ki bi tej prošnji zadržal svoje srce ter obrnil svoj obraz proč od trpinov, ki žrtvujejo vse duševne in telesne sile v blagor ljubljanske mladine. Prepričani smo, če skliče »Ljubljansko učiteljsko društvo« v doseg tega namena javen shod, da pridobimo ljubljansko prebivalstvo brez težav na svojo stran, tem laglje, ker daje velika večina občin na deželi svojemu učitelstvu brezplačna stanovanja ali pa draginjske doklade. Ko je bila ta in edina točka dnevnega reda po daljši in zelo živahni debati dognana, se je prestopilo k volitvi odbora. Izvoljeni so bili gg.: nadučitelj Jakob Dimnik, predsed-

nik; nadučiteljica Marija Marout, podpredsednica; učitelj Karol Winder, tajnik; učiteljica Olga Kobus, blagajničarka; učitelj Karol Javorščak, pevovodja; učitelj Vendelin Sadar, knjižničar, in učitelj Jakob Furian, odbornik.

— **Občni zbor deželne in gospenjega pomočnega društva „Rdečega križa“ za Kranjsko**, določen na 24 dan t. m. se vsled nesklepnosti ni mogel vršiti in se bo drugi občni zbor vršil ne glede na število navzočih članov dne 28. marca ob 6. uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade.

— **Izredna tura v štirih dneh.** Slovenski turist prve vrste, g. dr. Fr. Tominc, je opravil lani avgusta meseca prvi dan pot po Hudi stazi iz Loga na Mangart in nazaj čez Travniki, drugi dan na Jalovec, tretji dan na Razor in četrti dan na Križ, Triglav in nazaj v Mojstrano.

— **Mizarska stavka pri tvrdki Iv. Mathianovi in shod lesnih delavcev.** Na sobotni praznik sklicala je krajna skupina avstrijske zaveze lesnih delavcev javen društveni shod v „Puntiganskem pivnicu“, da se razmotri stavka v mizarskih delavnicah c. in kr. dvornega založnika Ivana Mathiana ml., tovarnarja pohištva v Ljubljani. Dvorana bivšega „Kotliškega doma“ je bila ob napovedani uri, ob 9. dopoldne, že skoro docela polna; med shodom pa se je, kakor tudi galerija, napolnila do zadnjega kotička. Ko je načelnik krajne skupine, g. Matija Menart, navzočim pozdravil in kot zastopnika političnega oblastva predstavil g. dr. Miljutina Zarnika, podelil je besedo društvenemu članu g. Ivanu Tokanu. G. Tokan je dejal najprvo, da si je že gotovo marsikaj potujoč mizar, če je čital polzračeno firmo „c. in kr. dvorni zalagatelj“ na Dunajski cesti, mislil, tu bi se pač moral dobro služiti in si je tega na tihem želel. Toda zelo se je motil, če je imel tako željo. G. Tokan je dolžil lastnika trdke, g. Ivana Mathiana, da je pravi pravcati „Protz“, ki nima smisla za svoje delavstvo in ga sedaj skuša siloma naskočiti z akordnim delom. Nekateri so mu šli v prvem trenutku sicer na limanice, a takoj je zavrželo med celim delavstvom, kajti akord je popolnoma odpravljen v Ljubljani, ravno po zaslugi delavcev. Delavci so v predležečem slučaju napram g. Mathianu postopali povsem lojalno in dostojno; da je pa prišlo do stavke, kriv je edino le g. Mathian. Dne 12. marca namreč so Mathianovi delavci na prijateljskem sestanku, uvidevši, da imajo za seboj celo delavsko organizacijo, sklenili, da nihče ne sprejme akordnega dela, tisti pa, ki so ga sprejeli, naj ga sicer dovrše, a novega naj ne sprejme več. Pisalo se je v tem smislu g. Mathianu, a ta ni odjenzal, marveč se je izrazil, da bo tudi v Ljubljano vpeljal „Xiener Genre“, to je akord. Izrazil se je tudi, da bi sploh najraje vse stare delavce proč spravil in res je v ponedeljek, 13. marca, vrgel 4 svoje starejše delavce, rodbinske očete, ki so mu delali 15 do 20 let, na cesto brez odpovedi. Menda jih je smatral za glavne „upornike“. Pa če g. Mathian nima srca zanje, dejal je govornik, mora se pa ves bataljon ljubljanskih lesnih delavcev postaviti za svoje tovariše po robu in g. Mathiana od njegove napihnjene trdovratnosti spreobrniti k humaniteti. Taki gospodje, kot je g. Mathian, menil je govornik, kaj radi kažejo nasproti javnosti svoje dobro srce na ta način, da so člani „rdečega križa“, društva za varstvo živali“ itd. Ali tam, kjer bi morali svoje srce, če ga kaj imajo, najprvo pokazati, napram svojim delavcem, tam jim pa zmanjka plemenitih čutil. G. Mathian je začel z akordom čisto svojevoljno na svoje delavstvo pritiskati, zato je le on kriv, da je zdaj tako temeljito zavozil. Delavska organizacija mu garantira, da bo dosegel ravno nasprotno od tega, kar je s svojim terorizmom nameraval. Ko se je razvedelo, da so bili oni 4 možje odpušteni, se je takoj sklenilo, da se drugi dan ne bo več delalo. V torek so izbrali tudi delegacijo štirih delavcev, ter jo poslali do gospoda Mathiana v imenu vseh. On pa, „in seiner Protzenhaftigkeit“, je delegaciji rekel, da z njo sploh ne govori, ampak da raje razproda svo zalogo, zapre tovarno ter pojde privatizirati. Da mu je pa v mislih vse kaj drugega, se pa vidi iz tega, da je istočasno pisal na deželo po vnanje delavce, — a dobil je enega iz Skofje Loke, ki se mu je takorekoč usedel. Gospod Mathian ima le željo, iznebiti se svojih starih delavskih moči, ne morda, ker so postale že preslabotne, ampak zato, da bi potem s tuji mogel delavstvo prisiliti v akord. C. kr. obrtni nadzornik obljubil je delavcem svoje posredovanje, misleč, da se bo sporazum prav lahko dosegel, ker to, kar so stavkujoči tedaj zahtevali, zdelo se mu je malenkost. A g. Mathian se tudi z obrtnim nadzornikom ni hotel pogajati, češ, komur ni prav, naj pa izostane.

Ta trdovratnost je naposled privedla delavstvo do tega, da so svojo skromno prošnjo napram g. Mathianu preklicali, in da sedaj od njega zahtevajo sledeče: 1.) Sprejem odpuščenih delavcev v delo nazaj, 2.) povišanje plače za 25% vsem delavcem, 3.) ob sobotah konec dela ob 5. uri popoldne, in sicer brez odtegljaja za odpadlo delavno uro in z izplačilom točno ob 5. uri popoldne, 4.) nikakega akorda, 5.) da smejo delavci po zimi tudi ob premorih opoldne, ko obe dujejo in zjutraj, če pridejo pred delom, bivati v zakurjeni delavnici, ali pa naj se jim v to odkaže poseben zakurjen prostor, 6.) radi nastalih sedanjih difere ne sme trpeti nihče poznejšega preganjanja. K tem zahtevam je govornik pripomnil, da stanuje večina delavstva daleč zunaj mesta, in ker je ob nedeljah vse zaprto, si morajo potrebno v soboto nabaviti; zato je potrebno, če nočejo priti šele pozno v noč k svojim domov, da se jih izpusti z dela ob 5. uri. Tudi izplačevanje se mora takoj izvršiti, ne pa tako, da morajo po končanem delu še bogve koliko časa na prisluzene kraje čakati na licu mesta. Da naj delavnica ostane ob premorih po zimi delavcem odprta, je nujno potrebno, kajti doslej so morali opoldne venkaj in kdor svojega obeda ni maral zaužiti v snegu, moral je pač v gostilno, kar pa stane do 40 krajcarjev. Tudi zjutraj se delavnica čez 5 minut pred delom odpre in kdor preje pride, mora zunan prezebravati. Kar se pa tiče akorda, delavstvo ne more dopustiti, da bi se uvel, češ, saj je tudi na Dunaju. Če imajo tam še ta „šlendrija“, ga pač v Ljubljano ni treba. Gospod Mathian se zdi govorniku nekaj komik, ki hoče Ljubljani pokazati, kako se mora uganjati delavce v kozji rog. A delavci se ne dajo. In kar se tiče „privatiziranja“, ve tudi delavstvo, da se mu g. Mathian prav gotovo ne bo vdal, ker bi potem ne mogel več vsako leto spraviti na stran 6—7000 goldinarjev, kot sedaj. In on smatra le to kot dobiček, kar mu ostane še nad vse njegovo dobro življenje. Kaj bi bilo, če bi se delavstvo navzelo istih nazorov? In če gre g. Mathian prav privatizirati in bodo delavci brez dela, tisto slabo župco in tisti fižol, ki si ga morejo privoščiti ob g. Mathianovih plačah, ki so od vseh ljubljanskih mizarskih trdk notorično najslabše, si bodo delavci mogli privoščiti še tudi brez teh plač. Pri Mathianu se na dan služi povprečno 90 krajcarjev do 1 goldinarja, kar je naravnost smešno. Sicer pa: delo in naročila ostanejo. Če jih gospod Mathian ne bo maral opraviti, jih bodo pa druge trdke; torej bodo delavci vseeno imeli svoj kruh. Dokler g. Mathian ne odjenja, nihče ne prime za delo; za Mathianovimi delavci stoje vsi ljubljanski mizarji. (Živahno odobravanje.) Po tem glavnem govorniku je nastopil socijalni demokrat g. Karol Linhart in preiskoval vzroke, zakaj da se je delo ustavilo. Stavka je sicer maloštevilna, a najznamenitejša stavka v zadnjem času radi brutalnosti svojih vzrokov. Da so na cesto zagnani delavci delali pri Mathianu po 15 in celo po 20 let, izpričuje le njihovo velikansko potrpežljivost in pa to, da g. Mathian nikjer drugje še cenejših dobiti ne more, ker bi bil te trpine sicer pač že zdavno venkaj spometel. Gospod Mathian ima od časa do časa bolezen, da hoče vpeljati akord in on se od mnogih stavk pri svoji trdki do danes ni ničesar naučil. Fraza, da je akord delavcem le v prid, je gotovo laž, sicer bi g. Mathian gotovo akorda delavcem ne vsiljeval. Pregovor pravi: „Akkordarbeit — Mordarbeit“, in to po vsej pravici, kajti akord daje povod k strupenemu tekmovanju in k zavisti med delavci samimi in tako k desorganizaciji. Morda g. Mathian to dobro ve in bi rad uničil „kolovodje“, kakor jih on nazivlje. Ta štrajk je obrambni štrajk. G. Mathian je menda čital, kako so gospodarji na Dunaju delavce ven pometali in bi to rad v Ljubljani en miniaturo ponovil. Pa se moti, ker za svoje plačevanje ne bo dobil nobenega stavkolomca, še navadnega „paura“ ne. Pričakovati je morda še razširjenja boja, če bi druge trdke ravno tako poskušale. Zato je boj Mathianovih boj vseh delavcev. Naposled izreka govornik pozdrave socijalnodemokratske stranke, ki bo ta boj z vso vno podpirala. (Vsestransko glasno odobravanje.) G. Tokan dodatno konstatuje, da so tukajšnji dnevniki o stavki napačno poročali. Noče sicer izvajati za sedaj nobene kritike, a želi, da se uredništva bolje informirajo. Če bi se še napačno poročalo, bi vedeli delavci, da se namenoma. Od Mathianovih delavcev se je oglasil k besedi g. Ferdinand Bischerhof in je opisoval, kako je poslovodja odpuščenim kar vročil delavske knjižice in na vsa začudena vprašanja ni odgovoril ničesar. Gospod Mathian je deputacijo delavcev sprejel z besedami: „No, ali imate toliko denarja, da okrog spacirate?“ Deputaciji je rekel, da bi bil te delavce že zdavnaj odslovil, pa ni maral, da bi bili brez dela. Nato je dobil besedo g. Ivan Kocmur ter izjavljal, da je stavka vselej skrajno

sredstvo, v tem slučaju obrambno sredstvo. Čin Mathianov je nesramen, ker je vrgel na cesto družinske očete, ki so pol svojega življenja že v njegovi delavnici (živahni fejklci). Gospod Mathian, če bi jih že na vsak način hotel odsloviti, moral bi se jim priti v praznični obleki in v rokavicah zahvaliti, ne jih pa venkaj pahnuti. (Ponovljeni fejklci). Govornik predlaga, naj se začne za stavkujoče kolekta in pripominja, da g. Mathian svojih korakov ni storil sam, ampak govornik dobro ve, da se tudi od neke druge strani pripravlja naskok na mizarsko organizacijo. Nekaj seveda pa da je gosp. Mathianove lastne budalosti zraven. Toda delavstvo je danes zadostno izobraženo, da si bo, in sicer dasi bo le samo pomagalo. Solidarnostost, naj stavka traja, dokler hoče. (Odobravanje.) Končno je predlagal g. Linhart, da se sklene solidarno postopanje v gmetnem in moralnem oziru. (Soglasno sprejeto). Kakor čujemo, se je po sklepu zborovanja začelo takoj nabirati za stavkujoče delavce. To podrobno poročilo prinašamo vršeč svojo časnikarsko dolžnost, ne da bi hoteli raziskavati, v koliko je morda pravica na tej ali oni strani in v upanju, da smo javnosti s tem podali natančno informacijo o celi zadevi.

— **Velikanski požar** je bil minolo noč v vasi Dole pri Borovnici. Gorelo je pri Gašperju Švigliju p. d. Španu. Več jutri.

— **Dober prijatelj.** Rudar Jamnišek iz Zabukovce pri Celju in posestnikov sin Skoberne iz Griž sta bila dobra prijatelja. Ko pa je pred desetimi dnevi odšel Jamnišek k svojim staršem in pustil doma mlado ženo, prišel je Skoberne k njej. Ker je imela vrata zaklenjena in mu ni hotela odpreti, razbil je Skoberne večna vrata, vdrl v njeno stanovanje in jo vrgel iz prvega nadstropja skozi okno na cesto. Jamniškova žena si je pri padcu zlomila nogo.

— **Pevsko in glasbeno društvo v Gorici** priredi v nedeljo dne 2. aprila koncert s sodelovanjem vojaškega orkestra c. kr. pešpolka št. 47 v dvorani „Trgovskega doma“.

— **Električna železnica v Gorici.** V Gorici nameravajo zgraditi 5 1/2 km dolgo električno železnico med južnim kolodvorom in postajo nove bohinske železnice. Sroški so proračunjeni na 364 000 K.

— **„Predzno lopovstvo“.** Posneli smo iz gorških listov vest, v kateri je bilo rečeno, da sta Miha Kržan in Levce po sili vzela Kržanovi ženi v Hadušni 800 K, dalje da sta prišla v Gorico, kjer jih je policija prišla in zaprla. Brivce in krčmar g. Miha Kržan nam pa piše, da vse to ni bilo tako. Res da je pa, da je pil onega večera močno vino ter odital ženi, zakaj mu ga je dala. Ko se je vrnil na svoje stanovanje, našel je vrata zaprta, in ker se ni na njegovo klicanje nobeden oglasil, potisnil je nekoliko vrata, ki so se odprla. Potem šel je na stanovanje iz vzel tam denar, in sicer svoj denar. Poiskal je potem Levca in šel z njim v Gorico. Tu ga je res policija prišla z Levcem vred, a iz pustila ga je, ko se je prepričala, kako stvar stoji.

— **Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu** priredi v „Narodnem domu“ dne 2. aprila koncert.

— **Ljubeznjiv čestilec.** 21-letni dninar Josip Gulič iz Avberja se je v Trstu seznanil z 18letno služkinjo Katarino Kofol iz Kanala in jo povabil, da gre z njim v krčmo. Neizkušena Katica se je odzvala prijaznemu povabilu tako nenadoma najdenega čestilca in je z Guličem obredila več krčem. Ko je prišla noč, se je Gulič ponudil Katici, da jo sprejme domov, toda zapeljal jo je na novo cesto na Opčine. To se je pač moglo zgoditi je vsled tega, ker je Katica preveč globoko pogledala v kozarec. Na samotni ulici je Gulič hotel Katici silo storiti, a ker se mu to ni posrežilo je udaril punico s kamnom po glavi, da je izgubila zavest in ji potem vzel nekaj kronic, ki jih je imela pri sebi. Guliča so že zaprli.

— **Obesil se je** danes zjutraj posestnik in gostilničar v Zgornji Šiški, gospod Anton Povše, vulgo Anžok. Vzrok samomoru ni znan. Anžok je bil dober situiran mož. Čuden slučaj je, da si je tudi prejšnji gospodar te hiše na enak način končal življenje.

— **Detomor.** Včeraj ob 1/2 11. uri dopoldne so našli v tiavskem gozdu za Kollerjevem zidom mrtvega otroka moškega spola. Na lice mesta poklicano orožništvo iz Šške in babica je takoj konstatirala, da je otrok že kakih 10 dni star in da je zadavljen. Spoznali so tudi po obleki, da je bil rojen v doželni bolnišnici. Orožništvo je vsled tega odredilo, da se je otrok nesel pokazati v bolnišnico, kjer so spoznali, da je sinček 18 letne Frančiške Podlipčeve, samske delavke iz lške Loke. Otroka

so prenesli potem v mrtvašnico k Sv. Krištofu, po neusmiljeni materi je zaželo pa poizvedovati orožništvo v sporazumu s mestno policijo. Sumilo se je, da bo prišla morilka gotovo obiskat svojo sestro, ki služi Pred konjušnico št. 4. Sestrino gospodinjo se je naprosilo, da ako pride osumljenka kaj blizu, obvesti o tem policijo. Zvečer je Podlipčeva res prišla k sestri, ki sta šle potem takoj v gostilno, gospodinja pa po stražnika Zabukovška, da jo je aretoval. Aretovala se je naprvo izgovarjala, da ima otroka nekje na deželi, slednjič je pa priznala, da ga je umorila v sredo takoj, ko je prišla iz bolnišnice. Oddali so jo c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

— **Velika tatvina v Zagrebu.** V noči od 25. na 26. t. m. so neznani tatovi vlomili v prodajalno nekega juvelirja in pokradli poleg drugih dragocenosti tudi 18 ženskih in 6 moških zlatih ur, več moških in ženskih zlatih ovratnih verižic, 60 srebrnih verižic in 100 obeskov, več zlatih uhanov in gumbov, 3 zlate križce 30 srebrnih zapestnic, več tula verižic in zapestnic, več ženskih srebrnih ur, uhane z biseri, 18 poročnih prstanov, pozlačena ura budilka in pet srebrnih tobačnic. O tatovih nima policija dosedaj še nobenega sledu.

— **Konji so se splašili** včeraj popoldne na Dolenjski cesti in dirjali po Gruberjevi cesti do domobranske vojašnice, kjer so jih ustavili vojniki. Ko se je voz obrnil, padli so z voza gospodje, katerim se k sreči ni ničesar zgodilo. Ko je prišel potem hlapec ponje in se vsedel na voz, so se zopet splašili in dirjali nazaj na Dolenjsko cesto, kjer so prileteli v Omejevo ograjo in padli na hodnik. Hlapec je bil tukaj v smrtni nevarnosti, poškodovan je pa le neznatno. Tudi konja se nista poškodovala, pač pa voz. Konji so bili last hišnega posestnika in gostilničarja g. Lovrenca Sarca. Občinstvo, katerega je bilo polna cesta, je bilo v veliki nevarnosti, a se vendar ni nikomur ničesar pripetilo.

— **Pobalinstvo.** Dne 21. t. m. zvečer ob 8 uri je neznani pobalin vrgel na Dolenjski c. št. kamen v voz električne železnice in razbil šipe pri vratih. Kamen v vozu ni nikogar zadal. Železi bi bilo, da bi prišel v roko pravici. Sprevednik Vernik je za pobalinstvo tekel, ni ga pa mogel ujeti, ker mu je ušel proti Plankarju.

— **Popadljiv pes.** Dne 24. t. m. je ugriznil neki pes 7letnega potroškovskega sina Jožefa Ogrinca v desno roko in ga lahko telesno poškodoval. Omenjeni pes, čigar gospodar je znan, je popadel sedaj že drugič otroka in je baje sploh sanje nevaren.

— **Mlada potepuha.** Pobe gnila sta 13letna dečka Fran Sušter in Fran Sopčič. Zadnjemu je to že v navadi.

— **Prijeli so v soboto 52letnega** slaboumnega Štefana Jagodiča iz Cerklj, ki je bil v sredi meseca februarja neznano kam odšel. V soboto pa se je bil priklatil v Ljubljano, odkoder so ga oddali v deželno bolnišnico v opazovalni oddelk. Jagodič je vsled neumnosti zelo nevaren in rabijaten.

— **Izpod policijskega nadzorstva je pobegnil 40letni** pekovski pomočnik Ivan Dobrin iz svoje občine Trčič. Anton Peterca, ki je bil tudi iz tega nadzorstva pobegnil, je bil po orožništvu prijel.

— **Vlom.** Včeraj popoldne so neznani tatovi vlomili v stanovanje hišnega posestnika Antona Sublja na Velikem stradamu št. 11 in mu pokradli 42 K denarja. Sumljiva sta dva mlada fanta.

— **Delavsko gibanje.** V petek se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 12 Slovencev, 80 Hrvatov je šlo na Prusko, 30 v Prago, 44 v Podbrdo, 15 pa na Jesenice. 20 Slovencev in 40 Lahov je šlo v Beljak. — V soboto je šlo v Ameriko 15 Hrvatov in 2 Slovencev, nazaj pa je prišlo 10 Hrvatov in 5 Slovencev. — V Meran je šlo 90, v Inmost 100, v Heb 70, na Jesenice 80, v Hrušico pa 40 Hrvatov. Na Jesenice je šlo tudi 70 Macedoncev, nazaj pa je prišlo 40 Macedoncev, 60 Hrvatov in 90 Ogrrov. — Včeraj je šlo v Ameriko 10 Hrvatov, 52 pa v Lesce. V Heb je šlo 40, na Jesenice pa 33 Macedoncev. V Novo mesto je šlo 14, v Ribnico 12, na Jesenice pa 15 Lahov. 12 Slovencev je prišlo iz hrvatskih šum, 30 Hrvatov pa iz Hrušice.

— **Izgubila ali zamenjala se je rjava usnjata torbica** s toaletnimi predmeti, ki jo je neka gospica izročila vratarju „Narodnega doma“ v Trstu, a je ni dobila več nazaj. Kdor jo je pomotoma dobil, odda jo naj v upravnistvu „Slov. Narodac“.

— **Ameriške novice.** Umrl je v Pueblu Daniel Predovič, star 63 let, ki je živel skoraj 20 let v Ameriki, doma pa je bil vinski trgovec

ter po celi Beli Krajini dobro znan. — Zaprl so v Pueblu Slovenca Jurja Nučiča, ki je v Salt Lake umoril Ljudovika Permeta.

* **Najnovejše novice.** — Julez Verne je umrl pretečeni petek popoldne.

— Velika nesreča se je pripetila v New Yorku, kjer sta trčila skupaj dva voza podzemske železnice. Nad 100 oseb, večinoma žensk, je bilo ranjenih.

— Nemški cesar in cesarica sta priplula na svoji ladji Hohenzollern v Civitavecchio, kamor sta se pripeljala k sprejemu italijanski kralj in kraljica.

— Zemlja je podsula 12 vajakov v zemlinskem okraju. Vojaki so namreč podizdaval hrib, s katerega se je bila že poprej zemlja udrla.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. marca. Proračunski odsek ne bo pred Veliko nočjo gotov s svojim delom, nego bo moral proračune železniškega, justičnega in poljedelskega ter deloma naučnega ministrstva odložiti za čas po Veliki noči. Zbornica pojde 11. aprila na počitnice, odsek pa bo zboroval do 15.; tudi se snide odsek po Veliki noči več dni prej kakor zbornica, ki bo sklicana na dan 4. maja.

Dunaj 27. marca. Ministrski predsednik baron Gautsch je prišel danes prvič po svoji bolezni v svojo pisarno. V poslansko zbornico ga pa tekom prihodnjih dni še ne bo.

Budimpešta 27. marca. Položaj se ni še čisto nič spremenil. Nekdanji ministrski predsednik Szell, ki je bil dvakrat pri cesarju v avdijenci, je odpotoval iz Pešte, kar je dokaz, da so bile vse kombinacije, tičočee se njegove osebe, brez podlage. Danes je bilo predsedstvo poslanske zbornice (Justh, Rakovszky in Bolgar) v avdijenci pri cesarju, potem pa poslanik v Berolinu Szögyenyi-Marich.

Budimpešta 27. marca. V političnih krogih se sodi, da Szögyenyi ni kandidat za ministrsko predsedstvo, nego da ima samo nalogo, podučiti opozicijo o gospodarskih razmerah in vplivati, da se te postavijo v ospredje.

Belgrad, 27. marca. Posojilo, ki ga najame država, bo znašalo efektivnih 83 milijonov. Porabi se: za oboroženje armade 35, za železnice 30 in 18 milijonov za plačilo dolgov, ki so jih najele prejšnje vlade na kratke termine.

Rim, 27. marca. Profesor Levy v Milanu je kralju Viktorju Emanuelu pismeno naznanil, da je našel sredstvo, s katerim se lahko in zanesljivo ozdravi tuberkuloza.

Varšava 27. marca. V mestu vlada vsled novih atentatov, ki so se sinoči primerili, strahovita razburjenost. Sinoči ob polu 9. uri je na policijskem uradu v predmestju Praga eksplodirala dinamična bomba. Ranjenih je bilo pet oseb, med njimi dve smrtno. Policijski šef baron Nolkens se je takoj peljal na lice mesta. Ko se je peljal po mestu čez Vislo, je nekdo na njegov voz vrgel dinamično bombo. Baron Nolkens je bil težko ranjen na obrazu, na desni roki in na desni nogi. Ranjeno je bilo tudi neko dekle, ki je slučajno mimo šlo. Kdo je vrgel bombo na barona Nolkena, ni znano; človeka, ki je vrgel bombo na policijski urad, so prijeli, a ne ve se še, kdo da je.

Petrograd 27. marca. V Jalti so nastali veliki nemiri. Množica je oplenila ves bazar.

Rusko-japonska vojna.

London, 27. marca. Brodovje admirala Roždestvenskega se je pojavilo južno od Ceylona. V Labuan na otoku Borneo je prišlo manjše japonsko brodovje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. marca 1905.

Termin.

Pšenica	za april	za 100 kg.	K 18.86
Pšenica	„ maj	„	„ 18.26
Pšenica	„ oktober	„	„ 17.64
Rž	„ april	„	„ 14.76
Koruz	„ maj	„	„ 15.04
Oves	„ april	„	„ 13.88

Efektiv.

15—20 vin. cenje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2. Srednji aradni tlak 786.0 mm.

Maroc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	732.0	6.4	sr. vzhod	oblačno
25.	7. zv.	733.9	4.1	sl. vzh.	oblačno
	2. pop.	734.3	9.7	sl. vzhod	oblačno
	9. zv.	735.6	5.1	brezvetr.	pol. obl.
26.	7. zv.	736.1	1.9	sl. svzh.	megla
	3. pop.	734.3	12.5	sl. zahod	jasno

Srednja temperatura sobote in nedelje: 6.3° in 6.3°, normale: 5.2° in 5.4°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm in 0.0 mm.

Dobro ohranjena

s stanovanji v Ljubljani s čisto letno najemščino K 2700 se odda pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod „Zinshaus 3555“ na naslov Haasen-stein & Vogler, Dunaj I. 811—12

6—10 kron

na dan si morejo gospe brez truda zaslužiti.

Natančneje: Gosposke ulice št. 15, pisarna levo. 955—2

Seme

domače (črne) detelje

najvišje čistosti in kaljivosti

oddaje po 901—3

K 150.— za 100 kg
K 160.— za manjše množine

Edmund Kavčič

trgovina semen v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese Izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Eskompt in inkasno menie.

Daje prodajne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Sprejemem dva spretna krojaška pomočnika.

A. PRETNAR

krojaški mojster 921—3

na Savi pri Jesenicah, Gorenjsko.

Proda se

vsled pomanjkanja prostora **več vinskih sodov** od 100—700 litrov in **vinska sesalka** pri g. A. MAYER, zaloga mengiškega piva v Lescah na Gorenjskem. 935—3

Odda se dvojje lično opraviljenih podstrešnih sob

(mansarde) 909—3

s 1. aprilom t. l.

Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Proda se iz proste roke lepo

posestvo s poslopjem.

Več se izve pri lastniku A. M. WAKE, Zagorje ob Savi, nad postajo. 962—2

Ces. k. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curij, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Lince, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz, Zeneva, Curij, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Praga in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Poučen ribarski tečaj.

Dne 15. in 16. aprila t. l. se bo poučevalo o ribarstvu v postrvskih in račjih vodah v ribarskem zavodu na Studencu pri D. M. v Polju.

Za udeležbo se je zglediti do 6. aprila t. l. pri načelniku ribarskega okraj. odbora, notarju dr. Voku v Ljubljani.

914—2

Štev. 10468.

950—2

Razglas.

Zaradi vršech se poprav mostu čez Gruberjev kanal na Poljanski cesti bode promet za vozove od dne 27. t. m. do 30. t. m. zaprt.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. marca 1905.

Prodaja premičnin in zakupodaja mlina in njiv

iz zapuščine zamrlega Janeza Klemenčiča vulgo Špana v Kamenpotoku se vrši dne 28. in 29. sušca od 9. ure dalje na licu mesta.

V zakup se bodo dajale za dobo 6 let:

1. njive, ležeče na Kamenpotoku, Brezi in Veliki Loki v obsegu 23 ha 49 a ter s čistim katastrskim doneskom 419 K 20 h pod pogoji, ki se bodo prečitali ter so na vpogled pri podpisnem komisarju. Dobro ugojena zemlja, ugodna lega in sicer se dá na drobno.
2. mlin na tri tečaje s stopami na Kamenpotoku št. 9 ob vodi Temenici, zelo ugodna lega, dovolj vode skozi vse leto, mlenja ne zavira ne zima, ne suša in ne povodenj.

Dr. Andrej Kuhar

c. kr. notar kot sodni komisar.

920—3

RAZGLAS.

Občni zbor „Ljubljanske kreditne banke“ v Ljubljani, ki se je vršil dne 15. marca t. l., je sklenil soglasno, da se poviša delniška glavica z izdajo

2500 komadov novih delnic po K 400.— nom. od 1.000.000.—K na 2.000.000 kron.

Pravica za prevzetje novih delnic se prepušča v prvi vrsti dosedanjim delničarjem „Ljubljanske kreditne banke“ na ta način, da na vsako staro delnico pripada ena nova po kurzu K 420.— prištevisi 5% obresti, tekoče od 1. januarja 1905. Ta znesek se lahko plača naenkrat (toda najkasneje do 15. aprila t. l.), ali pa v treh obrokih, od katerih je treba plačati prvega po K 120.— najkasneje do 15. aprila t. l., drugega po K 150.— do 30. junija t. l. in zadnjega po K 150.—, prištevisi 5% obresti, tekoče od 1. januarja 1905, najkasneje do 30. septembra t. l.

Ostalim delničarjem se ostale delnice, v kolikor bi jih eventualno ne prevzeli stari delničarji, nudijo v nakup po kurzu K 480.—, prištevisi 5% obresti tekoče od 1. januarja 1905 in se protivrednost istih založi tudi lahko naenkrat (toda najkasneje do dne 15. aprila t. l.) ali pa v treh obrokih, od katerih je treba plačati prvega po K 180.— najkasneje do 15. aprila t. l., drugega po K 150.— do 30. junija t. l. in zadnjega po K 150.—, prištevisi 5% tek. obresti od 1. januarja 1905, najkasneje do 30. septembra 1905.

Pripomni pa se, da so subskribenti novih delnic obvezani, plačevanje obrokov v navedenih rokih točno izpolniti; v slučaju, da se subskribent ne drži točno plačevanja obrokov, izgubi pravico do novih subskribiranih delnic ter se porabi 10% kupnega zneska (torej K 42.—, oziroma K 48.— za vsako delnico) kot s tem dogovorjena kesnina na korist rezervnega zaklada „Ljubljanske kreditne banke“, ostali znesek vplačane kaveje pa se subskribentu povrne.

Vsak subskribent se takoj pri podpisu novih delnic odpove pravici do sodnega znižanja gori navedene kesnine.

Ako bi se zgledilo za to novo emisijo delnic več novih subskribentov, kakor bi ostalo na razpolago delnic po pokritju zgleditve starih delničarjev, ima vsak novi subskribent pravico le do razmerne dela delnic, ostalih še na razpolago, dočim se mu vplačana celotna, oziroma delna kupnina za preveč podpisane delnice vrne s 5% od dne vplačila.

Nove delnice so deležne čistega dobička za celo poslovno leto 1905.

Dosedanji delničarji se torej vljudno pozivljajo, da predložijo vse one v njih posesti se nahajajoče delnice, v kolikor žele na podlagi istih podpisati novih, od 1.—15. aprila t. l. pri naši blagajni v svrhu prekolokovanja in istočasno plačajo ves pripadajoči znesek, ali v smislu zgorajšnjih določb vsaj prvi obrok.

V slučaju in v kolikor se stare delnice do 15. aprila t. l. ne predložijo v prekolokovanje, se smatra to kot prostovoljni odstop od pravice do prevzetja novih delnic.

Potrebne tiskovine so pri „Ljubljanski kreditni banki“ ob navadnih uradnih urah (od 1/2 9.—1/2 1. in od 1/2 3.—6.) brezplačno na razpolago.

V LJUBLJANI, dne 24. marca 1905.

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

967